

ΩΡΙΑΙΑ ΓΡΑΠΤΗ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ

Γ. Αδίδακτο κείμενο

Ισοκράτης, Περί Αντιδόσεως, 253 – 255
(εκδ. G. Norlin, Loeb Classical Library, 1980)

Ο Ισοκράτης εγκωμιάζει τον λόγο (με τη διττή του σημασία: λογική και τέχνη της πειθούς), καθώς αυτός επέτρεψε στο ανθρώπινο γένος να ξεχωρίσει από τα υπόλοιπα ζώα.

Οὐκοῦν χρῆ καὶ περὶ τῶν λόγων τὴν αὐτὴν ἔχειν διάνοιαν, ἥνπερ καὶ περὶ τῶν ἄλλων, καὶ μὴ περὶ τῶν ὁμοίων τάναντία γινώσκειν, μηδὲ πρὸς τοιοῦτον πρᾶγμα δυσμενῶς φαίνεσθαι διακειμένους, ὃ πάντων τῶν ἐνόητων ἐν τῇ τῶν ἀνθρώπων φύσει πλείστων ἀγαθῶν αἰτιὸν ἐστίν. Τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις οἷς ἔχομεν, ὅπερ ἤδη καὶ πρότερον εἶπον, οὐδὲν τῶν ζῶων διαφέρομεν, ἀλλὰ πολλῶν καὶ τῷ τάχει καὶ τῇ ῥώμῃ καὶ ταῖς ἄλλαις εὐπορίαις καταδεέστεροι τυγχάνομεν ὄντες· ἐγγενομένου δ' ἡμῖν τοῦ πείθειν ἀλλήλους καὶ δηλοῦν πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς περὶ ὧν ἂν βουλευθῶμεν, οὐ μόνον τοῦ θηριωδῶς ζῆν ἀπηλλάγημεν, ἀλλὰ καὶ συνελθόντες πόλεις ὠκίσασαμεν καὶ νόμους ἐθέμεθα καὶ τέχνας εὖρομεν, καὶ σχεδὸν ἅπαντα τὰ δι' ἡμῶν μεμηχανημένα λόγος ἡμῖν ἐστίν ὁ συγκατασκευάσας. Οὗτος γὰρ περὶ τῶν δικαίων καὶ τῶν ἀδίκων καὶ τῶν καλῶν καὶ τῶν αἰσχροῶν ἐνομοθέτησεν, ὧν μὴ διαταχθέντων οὐκ ἂν οἰοί τ' ἡμεῖν οἰκεῖν μετ' ἀλλήλων. Τούτῳ καὶ τοὺς κακοὺς ἐξελέγχομεν καὶ τοὺς ἀγαθοὺς ἐγκωμιάζομεν. Διὰ τούτου τοὺς τ' ἀνοήτους παιδεύομεν καὶ τοὺς φρονίμους δοκιμάζομεν.

Γ1. Να γράψετε στο φύλλο απαντήσεων τη μετάφραση του παρακάτω αποσπάσματος: «Οὐκοῦν χρῆ καὶ ... ἐστίν ὁ συγκατασκευάσας».

Μονάδες 20

Γ2. Ποια είναι, κατά τον Ισοκράτη, η συμβολή του *λόγου* στην ηθική διαπαιδαγώγηση των ανθρώπων;

Μονάδες 10

Γ3. Στο απόσπασμα «*Οὐκοῦν χρῆ καὶ περὶ τῶν λόγων ... ἀγαθῶν αἰτιὸν ἔστιν*»:

α. Να εντοπίσετε τα τριτόκλιτα ουσιαστικά και να γράψετε τη γενική και τη δοτική στον άλλο αριθμό (μονάδες 04).

β. Να εντοπίσετε τα απαρέμφορα και να σχηματίσετε το δεύτερο ενικό πρόσωπο της προστακτικής ενεστώτα στη φωνή που βρίσκεται το καθένα από αυτά (μονάδες 06).

Μονάδες 10

Γ4. Στο απόσπασμα «*Οὗτος γὰρ περὶ τῶν δικαίων ... μετ' ἀλλήλων*» να εντοπίσετε τα απαρέμφορα και τις μετοχές (μονάδες 04) και να αναγνωρίσετε τη συντακτική τους λειτουργία (μονάδες 06).

Μονάδες 10